

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค

Sound Slides on Cattle Slaughtering Process

นางสาว ทอกรัก เทพบุรี

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027880

เลขหมู่ SP ๑ ๒64 ๘9533

ระเทศเบียน 027380

วัน เดือน ปี 14 ๗.๑๔๗

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์)
 ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานปีการศึกษา 2533 นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณีใดทั้งสิ่ง ลึกซึ้งหาวิธีให้ชัดเจนปัญหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

สไลด์ประกอบคำบรรยายสำหรับสอนเรื่อง ขบวนการฆ่าโค นีสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และให้คำปรึกษาจากบุคคลต่อไปนี้

1. ผศ.พรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
2. ผศ.ดร.จตุรทัศน์ เศรษฐกุล อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร
3. ผศ.ดร.ชัยณรงค์ กัมธนิศ อาจารย์ประจำภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม
4. อาจารย์เสาวลักษณ์ ผ่องลำเจียก อาจารย์ประจำภาควิชาสัตวบาล คณะ-
เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำพร้อมแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ และยังให้ความกรุณาอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ถ่ายภาพจึงทำให้ปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ความดีต่าง ๆ ของปัญหาพิเศษนี้ขอมอบให้คณาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนนิสิต มารดา ครู-อาจารย์ ที่ได้ประสพวิชาความรู้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอีกทั้งผู้มีพระคุณทุกท่าน

คอรัก เทพบุรี

กุมภาพันธ์ 2534

สารบัญ

หน้า

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหาพิเศษ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สื่อการสอน	3
2.2 ขบวนการฆ่าโค	6
3. วิธีการสร้างอุปกรณ์	
3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา	11
3.2 ภาพสไลด์และคำบรรยาย	16
3.3 การดำเนินการผลิตสไลด์	28
4. สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
4.1 สรุปผล	29
4.2 ข้อเสนอแนะ	30
บรรณานุกรม	31

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวคอรัก เทพบุรี

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์)

เรื่อง สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค

SOUND SLIDE ON CATTLE SLAUGHTERING PROCESS

ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดอุปกรณ์ประกอบการสอน ประเภทสไลด์สำหรับสอนวิชาการจัดการโคเนื้อ (สภษ.626) ในหัวข้อเรื่อง ขบวนการฆ่าโค วิทยานิพนธ์มาซึ่งศึกษาได้จัดเข้ากลุ่มวิชาเลือกทางสัตวบาล การเรียนการสอนในหัวข้อที่เลือกทำ สไลด์ครั้งนี้ ผู้สอนส่วนมากอาจประสบปัญหาเรื่อง การพาไปดูการปฏิบัติจริงในโรงฆ่าหรือการ ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ดังนั้นจึงเห็นว่าถ้าได้ทำการผลิตสไลด์ประกอบการสอนเรื่องนี้ขึ้นมา คงจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ เพราะสไลด์ที่ผลิตขึ้นมาจะแสดงถึงขั้นตอนของการฆ่าโคอย่างละเอียด

วิธีการดำเนินการผลิตสไลด์ เริ่มจากศึกษารายละเอียดวิชาการจัดการโคเนื้อ (สภษ.626) เฉพาะบทปฏิบัติการที่ 14 เรื่อง การชำแหละซากโคเนื้อในบทปฏิบัติการนี้มีรายละเอียดของเนื้อหาเกี่ยวกับการฆ่าโคและการชำแหละ ดังนั้นสไลด์ที่จะผลิตขึ้นมาแสดงให้เห็นขั้นตอนของการฆ่าและการชำแหละซากโค จึงได้ศึกษาเรื่องขบวนการฆ่าโคเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ปรากฏในคู่มือการสอน เมื่อได้เนื้อหาเรื่องขบวนการฆ่าโคครบถ้วนแล้ว ได้ทำการ กำหนดภาพและเขียนคำบรรยายภาพ ซึ่งภาพและคำบรรยายในสไลด์ชุดนี้จะแสดงให้เห็นถึง ขบวนการต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- การเตรียมโคก่อนการฆ่า
- อุปกรณ์ในการฆ่าโค
- ขั้นตอนการฆ่าและการชำแหละซาก
- การแช่เย็นซากและการเก็บรักษาซาก

จากนั้นดำเนินการถ่ายภาพอุปกรณ์ในการฆ่าโค ขั้นตอนและวิธีการฆ่าโคเป็นภาพ เมื่อได้สไลด์

ตามที่ต้องการแล้วนำอักษร สจล. ไปลงในสไลด์โดยวิธีการถ่ายภาพซ้อน เสร็จแล้วบันทึกเสียงเพื่อบรรยายภาพสไลด์ที่ได้

ผลจากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ได้สไลด์สำหรับการสอนเรื่อง ขบวนการฆ่าโค จำนวน 44 ภาพ ซึ่งผู้สอนอาจนำมาใช้ในการประกอบการสอนโดยสอนพร้อมกับฉายสไลด์ไปด้วยหรืออาจนำสไลด์ประกอบเสียงสำหรับสรุปบทบทวนบทเรียนให้นักเรียนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคาดว่าจะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาพิเศษ

การเรียนวิชาเกษตรนั้น เป็นการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อจะ
ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปปฏิบัติจริงได้เมื่อต้องประกอบอาชีพ

ในการเรียนวิชาการจัดการโคเนื้อ (สภข 626) นักศึกษาควรจะได้เรียนรู้เรื่อง
สภาพการผลิตและความสำคัญทางเศรษฐกิจของโคเนื้อในประเทศไทย พันธุ์โคเนื้อ การปรับปรุง
พันธุ์โคเนื้อ โรงเรือนและอุปกรณ์ การเลี้ยงดูและการจัดการโคเนื้อ การชำแหละซากและการ
ตลาด ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อในประเทศไทย จากรายละเอียดของวิชาได้
มีการกำหนดให้เรียนเรื่อง การชำแหละซากโคเนื้อ และเนื้อหาที่จะต้องสอนที่ปรากฏตามคู่มือการสอน
ประเด็นที่สำคัญ คือ การฆ่าโคและการชำแหละ

ดังนั้นในการเรียนการสอนเรื่องนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนควรใช้สื่อมาประ
กอบการเรียนการสอนเพราะทำให้นักเรียนเข้าใจง่ายกว่าการเรียนโดยไม่มีสื่อมาเกี่ยวข้อง
จึงคิดว่าการทำสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค จะมีประโยชน์ต่อการเรียน
การสอนเป็นอย่างยิ่ง

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างอุปกรณ์ประกอบการสอนบทปฏิบัติการที่ 14 เรื่อง การชำแหละซากโค
หัวข้อขบวนการฆ่าโค (สภข 626) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม
พ.ศ.2527 ของกรมอาชีวศึกษา

1.3 ขอบเขตของปัญหา

สร้างอุปกรณ์การสอนประเภทสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค โดย สไลด์ชุดนี้จะแสดงให้เห็นถึง

- การเตรียมโคก่อนการฆ่า
- อุปกรณ์ในการฆ่าโค
- ขั้นตอนการฆ่าและการชำแหละซาก
- การแช่เย็นซากและการเก็บรักษาซาก

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค สำหรับเป็นอุปกรณ์การสอนวิชาการจัดการโคเนื้อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม พ.ศ.2527
2. ใช้เผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนที่สนใจหรือใช้ในการอบรมระยะสั้น
3. ใช้ประกอบการสัมมนาทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับขบวนการฆ่าโค ตามหลัก

สากล

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสไลด์

วาสนา ชาวทา (2522 หน้า 59-60) สื่อการเรียนการสอนหมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลาง นำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

ชม ภูมิภาค (2524 หน้า 18-19) ได้ให้ความหมายของคำว่าสื่อการสอนว่า คำว่าสื่อการสอนตรงกับภาษาอังกฤษว่า Instruction Media เราจึงควรแยกคำนี้ออกมาพิจารณาได้สองคำคือ สื่อ (Medium) หรือเมื่อเป็นพหูพจน์ก็เป็น Media อีกคำหนึ่งก็คือการสอน (Instruction)

สื่อนี้หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ให้สิ่งหนึ่งเดินทางจากจุดต้นตอไปยังจุดหมายปลายทางเป็นสิ่งที่จะนำสารไปยังจุดหมายปลายทางเราเรียกว่าสื่อ สื่อเป็นตัวกลางหรือเป็นตัวเชื่อมระหว่างจุดหมายปลายทางทั้งสองข้าง สำหรับการสอนนั้นเป็นการกระทำของครู เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน การสอนก็คือการส่งสารไปยังผู้เรียน แต่การส่งสารนั้นจะต้องมีพาหนะ หรือสื่อ้นำสารไป สื่อนำสารลักษณะเช่นนี้เรียกว่าสื่อการสอน

นิพนธ์ สุขปรกติ (2522 หน้า 12-18) กล่าวว่า สไลด์เป็นภาพโปร่งแสงที่ครูสามารถนำมาฉายกับเครื่องฉายสไลด์ให้ได้ภาพปรากฏบนจอมีขนาดใหญ่เพื่อประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

สุนันท์ สังข์อ่อง (2526 หน้า 69) ได้กล่าวถึงสไลด์ดังนี้ สไลด์ที่ใช้โดยทั่วไปเป็นแบบขนาด 2 × 2 นิ้ว ประโยชน์ของการใช้สไลด์คือ ช่วยในการเสนอเรื่องราวข้อมูลฝึกทักษะ และสร้างทัศนคติให้นักเรียนอาจใช้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ หรือใช้กับการออกรายการทางโทรทัศน์ก็ได้

วารินทร์ รัตมีพรหม (2529 หน้า 29) กล่าวว่า สไลด์โดยมาตรฐานทั่วไปมีขนาด 35 มม. ซึ่งบางครั้งเรียกว่า "Double-frame" หรือ "Full-Frame" ซึ่งมีขนาดโดยประมาณ 24×36 มม. และเมื่อใส่กรอบขนาดมาตรฐาน 2×2 นิ้วแล้ว เนื้อที่ของสไลด์ที่เรียกว่า "Single Frame" หรือ "Half frame" จะมีขนาดเป็นครึ่งหนึ่งของสไลด์ Full-frame โดยใช้ฟิล์มชนิดเดียวกัน

พรณพิมล (2523 หน้า 32-34) ได้ให้ความหมายขนาดของสไลด์ไว้ดังนี้
สไลด์ คือ ภาพนิ่งซึ่งบันทึกลงฟิล์มโปร่งแสงหรือกระจก และนำมาเข้ากรอบซึ่งอาจจะเป็นแรมบกระดากแข็งหรือพลาสติกก็ได้ สไลด์มีทั้งภาพขาวดำและภาพสี

ขนาดของสไลด์มีหลายขนาดแต่นิยมใช้มากมี 2 ขนาดคือ ขนาด 2×2 นิ้ว และขนาด $3\frac{1}{4} \times 4$ นิ้ว

← สันหัด ภิวาลสุข และพิมพ์ใจ ภิวาลสุข (2524 หน้า 127) กล่าวว่า สไลด์เป็นภาพโปร่งแสง ซึ่งแต่ละภาพแยกเป็นอิสระจากกัน อาจเป็นภาพถ่ายบนฟิล์ม หรือเขียนบนแผ่นกระจกหรือแผ่นอะซีเทท อาจเป็นภาพสีหรือขาวดำก็ได้ แต่ละภาพใส่ไว้ในกรอบ (frame) กระดากหรือพลาสติก ตามขนาดและชนิดของสไลด์ ขนาดและชนิดของสไลด์วัดจากขนาดกว้างและยาวของกรอบใส่สไลด์มีหลายขนาด ที่นิยมใช้อยู่ในปัจจุบันมี 2 ขนาด คือ

1. สไลด์ 2×2 นิ้ว เป็นสไลด์ขนาดเล็กถ่ายทำด้วยฟิล์ม ขนาด 35 มม. หรือฟิล์มขนาดอื่นที่สามารถใส่ในกรอบขนาด 2×2 นิ้ว เป็นชนิดที่ใช้กันโดยทั่วไป และในวงการศึกษาก็ใช้กันมาก

2. สไลด์ 3×4 นิ้ว เรียกว่าสไลด์ขนาดมาตรฐาน (Standard Slide) เนื่องจากมีขนาดใหญ่สามารถเขียนภาพต่าง ๆ ลงบนแผ่นกระจกหรือแผ่นอะซีเททด้วยมือได้จึงเรียกว่า "Handmade lantern slide" แต่อาจถ่ายทำด้วยฟิล์มซึ่งสามารถใส่กรอบขนาด 3×4 นิ้วก็ได้ สไลด์ขนาดนี้ใช้ทั่วไปในการโฆษณา

นพพร สวัสดิ์ (2528 หน้า 31-34) จากการทดลองสอนโดยใช้สไลด์ประกอบการสอนเรื่องการขยายพันธุ์พืช ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบการสอนแบบสาธิตในเรื่องเดียวกัน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการใช้สไลด์ทำแบบฝึกหัดได้ร้อยละ 93.26 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบสาธิตทำแบบฝึกหัดได้ร้อยละ 91.40 แสดง

ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การขยายพันธุ์พืชระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้สไลด์นั้นมีผลสัมฤทธิ์มากกว่า

เสวียน กาศอุคม (2529) ได้ประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง การดูแลแม่และลูกสุกร จากการวิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เป็นนักศึกษาชั้น ปวช. 2 จะเห็นได้ว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 45 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน และคะแนนทดสอบหลังจากที่ได้เรียนจบแล้วพบว่าคะแนนที่ได้สูงสุด 56 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 35 คะแนน จะเห็นว่าผลการสอนทั้งสอง ครั้งแตกต่างกันเมื่อนำเอาผลการทดสอบของทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบค่า t ที่ได้จากการคำนวณกับค่า t ตารางมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อใช้สไลด์ประกอบการสอน จะทำให้นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น

บุญลือ นาคอ้อม (2526 หน้า 19) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องนิราศพระบาทระหว่างการสอนด้วยบทเรียนสไลด์เทปกับการสอนแบบบรรยายในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลของการวิจัยสรุปว่าการสอนบทเรียนสไลด์เทปดีกว่าการสอนแบบบรรยาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ไพโรจน์ เบาใจ (2516 หน้า 21) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบความคงทนในการทำของการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเทปสอนด้วยวิธีต่าง ๆ คือ ฉายสไลด์ประกอบเทปให้เรียนทันที อธิบายเนื้อเรื่องแล้วฉายสไลด์ประกอบเทปให้เรียน อธิบายเนื้อเรื่อง แล้วฉายสไลด์ประกอบเทปและอธิบายซ้ำ ส่วนแบบอธิบายโดยไม่มื่ออุปกรณ์การสอน ซึ่งทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 160 คน แบ่งออก 4 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ผลการทดลองปรากฏว่า การสอนแบบอธิบายเนื้อเรื่อง แล้วฉายสไลด์ประกอบเทปและอธิบายซ้ำได้ผลดีกว่า วิธีอื่น ๆ ทั้งด้านสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และความคงทนในการจำ

สมชาย แยมพัฒน์ (2529 หน้า 36-38) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้สไลด์ประกอบเสียงบรรยายกับสไลด์ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรี โดยใช้นักเรียน 120

คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมการเรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยาย กลุ่มทดลอง ก เรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรีแบบไทยเดิม กลุ่มทดลอง ข เรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยายเสียงดนตรีแบบไทยพื้นเมือง และกลุ่มทดลอง ค เรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรีสากล ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัดเทียมกัน และในด้านความคงทนในการจำนั้นกลุ่มที่เรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยายกับกลุ่มที่เรียนจากสไลด์ที่ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรีแบบต่าง ๆ ก็มีความคงทนในการจำไม่แตกต่างกัน

2.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขบวนการฆ่าโค

คณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2527) กล่าวในหนังสือรวมเรื่องโคเนื้อว่า การฆ่าโคในประเทศไทยส่วนใหญ่ดำเนินการโดยผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เพราะชาวไทยพุทธถือว่าการฆ่าสัตว์เป็นบาป ตามกฎระเบียบซึ่งต้องการสงวนโคและกระบือไว้ทำงานในไร่นา ดังนั้นสัตว์ที่เข้าฆ่าจึงมีอายุมาก ปลอดภัยจากการทำงานแล้ว และส่วนใหญ่จะมีอายุเกิน 7 ปีขึ้นไป การฆ่าดำเนินไปในโรงฆ่าสัตว์ของทางราชการส่วนท้องถิ่น วิธีการฆ่าเป็นไปแบบง่าย ๆ สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด เนื้อที่ได้จึงมีการปนเปื้อนค่อนข้างสูง ดังนั้นการศึกษาถึงวิธีการฆ่าโคกระบือที่ถูกต้องตามหลักสากลจึงเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ในอนาคตที่วัตถุดิบทางเกษตรควรจะได้รับ การแปรรูปให้เปลี่ยนไปเป็นสินค้าอุตสาหกรรมอาหารให้มากขึ้นแทนที่จะส่งวัตถุดิบออกไปยังต่างประเทศแล้วซื้อผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในราคาแพงกลับเข้าประเทศ เช่นที่เป็นอยู่ในอดีตและปัจจุบัน

ชัยณรงค์ คันธพนิต (2525) กล่าวว่า เนื้อคุณภาพดีนั้นจะต้องได้มาจากการฆ่าสัตว์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ได้รับการดูแลเลี้ยงดูอย่างดีไม่มีโรคภัยและมีการเติบโตที่เป็นปกติ มีการเพิ่มน้ำหนักกล้ามเนื้อ ไขมันและเนื้อเยื่ออื่นตามเหตุผลที่ควรจะเป็น มิใช่สัตว์ที่แคระแกร็นหรือผอมโซมีแต่กระดูก ซึ่งก็จะให้เนื้อที่ค่อนข้างเหนียวไม่มีรสชาตจึงไม่อร่อย ทั้งนี้เพราะมีไขมันแทรกอยู่ภายในกล้ามเนื้อค้ำมากนั่นเอง ไม่ควรมีการกระทำให้สัตว์ตกใจ หรืออยู่ในสภาพที่เครียดมากเกินไปก่อนที่จะทำการฆ่า ทั้งนี้เพราะสภาวะเช่นนี้อาจทำให้มีเลือดคั่งค้างในกล้ามเนื้อมากกว่าปกติ และทำให้เนื้อจากซากเช่นนี้เน่าเสียเร็วกว่าปกติ ทั้งนี้เพราะเนื้อนั้นมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุลินทรีย์อยู่ในปริมาณที่สูงกว่าธรรมดา ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงโดยมีการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างนุ่มนวล ไม่กระโชกกระชากและรุนแรง

ชัยณรงค์ คันธพนิต (2525) กล่าวว่า การขนย้ายและพักระหว่างสัตว์โดยทั่ว ๆ ไป อาจกล่าวได้ว่า ช่วงเวลาที่ขนย้ายสัตว์นั้นนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่ยังผลให้เกิดสิ่งไม่พึงประสงค์ได้ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นได้ทั้งการที่สัตว์ตายในขณะขนย้าย หรือ เนื้อ เยื่อ ข้าง จน เนื้อ ไม่สวย นำมารับประทาน การถ่ายเทอากาศหรือสภาวะอากาศร้อนในขณะขนย้ายนับว่าเป็นสภาพวะที่ทำให้ความไม่สบายให้เกิดกับสัตว์ในการทดลองหลาย ๆ แห่งนั้นพบว่า สัตว์อาจตายภายใน 20-30 นาทีได้ ถ้าหากสภาพแวดล้อมในระหว่างการขนย้ายไม่ดี นอกจากตายแล้วหากสัตว์บางตัวที่รอดชีวิตไปได้ก็อาจช้าและเมื่อฆ่าก็ได้เนื้อที่ไม่พึงประสงค์ และสิ่งที่อาจติดตามมาอีกประการหนึ่งก็คือการสูญเสียน้ำหนัก ซึ่งก็ไม่ได้หมายถึงน้ำหนักกล้ามเนื้อหายไปดัง เช่นที่ เข้าใจกันโดยทั่วไป แต่หมายถึงการสูญเสียน้ำหนัก เพิ่มขึ้นของสิ่งบรรจุภายในระบบย่อยอาหารซึ่งตามปกติก็จะสูญเสียไปประมาณ 2-3% ของน้ำหนักมีชีวิตอยู่แล้ว

การพักระหว่างที่คอกพักก่อนฆ่า จะเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้สัตว์ได้มีโอกาสพักผ่อนและแข็งแรงขึ้น ซึ่งการนี้ก็ช่วยให้สัตว์สามารถผ่านเข้าไปในขั้นตอนของการฆ่าได้ โดยไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางลบมากนัก ในช่วงพักนี้ควรให้อาหารแห้งมากเพื่อที่จะทำให้สัตว์สามารถสร้างไกลโคเจนที่ถูกใช้ไประหว่างการเดินทางกลับคืนมาใหม่ จึงทำให้เมื่อฆ่าแล้ว pH ของเนื้อลดต่ำลงอย่างปกติ แต่อย่างไรก็ตามช่วง 24 ชั่วโมงก่อนฆ่าไม่ควรให้อาหารใด ๆ ยกเว้นน้ำกินเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ลดการปนเปื้อนและเลือดไหลออกได้หมดจด

ปรารธนา พฤกษ์ศรี (2533) กล่าวว่า ก่อนทำการฆ่าควรอดอาหารโค แต่มีน้ำให้ดื่มตลอดเวลา ถ้าให้ได้ผลคือควรอดอาหาร 24 ชั่วโมงก่อนฆ่าหรือก่อนนั้น แต่ในภาคปฏิบัติจะกักโคไว้ในคอกพักสัตว์ของโรงฆ่าสัตว์ตั้งแต่ตอนเย็นและทำการฆ่าในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้น การอดอาหารทำให้เลือดออกจากตัวโคหมดจดและได้เนื้อที่มีสีสดกว่าโคที่ไม่ได้ออดอาหาร

การขนส่งโคทำให้เกิดความเครียด โดยปกติสัตว์ที่เกิดความเครียดจะมีการเผาผลาญอาหาร (ไกลโคโรเจน) ในเซลล์กล้ามเนื้อเพื่อให้เกิดพลังงานถ้าหากโคเกิดความเครียดเป็นระยะยาวนานติดต่อกัน (เกินกว่า 36 ชั่วโมง) ไกลโคโรเจนในกล้ามเนื้อจะถูกใช้ไปเกือบ

หมกสั้นถ้าทำการฆ่าทันที หรือให้โคพักแต่อาหารต่ออีกระยะหนึ่งก่อนฆ่า เนื้อที่ได้จะมีสีเข้ม และผิวแห้ง (Dark Firm, Dry) ดังนั้นโคเหล่านี้ควรจะต้องได้รับการพักผ่อนให้กินอาหาร และน้ำอย่างสมบูรณ์ระยะหนึ่ง (นานเท่าเวลาที่ใช้เดินทาง) แล้วจึงทำการรอกอาหารก่อนฆ่า

การตอนเข้าของฆ่าสัตว์ไม่ควรใช้ไม้หรือของแข็งทุบตีเพราะทำให้เส้นเลือดฝอยที่ ผิวหนังแตกมีลักษณะห่อเลือดขึ้นที่ไขมันบริเวณที่ถูกตีนั้น และอาจทำให้เนื้อช้ำอีกด้วย หากเป็น ไปได้ควรชั่งน้ำหนักโคก่อนมีชีวิตก่อนฆ่า (หลังรอกอาหาร) เพื่อจะได้ใช้ในการคิเปอร์เซนต์ ซากในภายหลัง

ปรารธนา พุทธศักราช 2533) กล่าวว่า การทำให้โคสลบโดยการใช้น้ำเย็นที่ หน้าผาก เป็นดังกล่าวยังใช้สำหรับกิจการนี้โดยเฉพาะ เมื่อโคสลบแล้วใช้เชือกคล้องขาหลังแล้วดึง รอกขึ้น ตัวโคจะห้อยหัวลง จากนั้นใช้มีดปลายแหลมแทงคอตัดเส้นเลือดปล่อยให้เลือดไหลออก จนหมด การเอาเลือดออกนี้ต้องทำต่อเนื่องกับการยิงสลบ มิฉะนั้นแล้วอาจจะทำให้มีจุดเลือด เล็ก ๆ เกิดขึ้นในกล้ามเนื้อ ทั้งนี้เพราะเส้นเลือดฝอยแตก อันเนื่องมาจากแรงดันเลือดในร่าง กายสัตว์ซึ่งสูงขึ้นหลังจากถูกยิงสลบแล้ว เลาะหนังที่หุ้มส่วนหัวออก แล้วตัดหัวตรงรอยต่อกับ กระจกโหลก เลาะหนังทั้งหมดออก แล้วผ่ากระดูกอกและกระดูกเชิงกราน ขึ้นตอนต่อไปก็ผ่าท้อง เอาเครื่องในออก ส่วนที่เหลือซึ่งมีเนื้อและกระดูกนี้เรียกว่า "ซาก" ทำการผ่าซากออกเป็น 2 ซีกเท่า ๆ กัน โดยใช้เลื่อยแบ่งครึ่งกระดูกสันหลังซากในความหมายทางสาภกนั้นจะมีไขมัน หุ้มไตติดอยู่ด้วยแล้วทำการตัดแต่งเนื้อเยื่อและไขมันที่ห้อยรุ่งรุ่งออก ฉีดน้ำล้างซากให้สะอาด ปล่อยทิ้งให้น้ำแห้งจากซากแล้วทำการชั่งน้ำหนักซาก เรียกว่า น้ำหนัก "ซากสด" หรือ "ซากอุ่น" จะใช้ผ้าดิบสีขาหรืออาจจะใช้ผ้ายัด ที่ใช้สำหรับกิจการนี้โดยเฉพาะห่อซากให้ตึงและแนบติด อยู่กับซาก อีกทั้งยังช่วยป้องกันไม่ให้น้ำระเหยออกจากซาก ในขณะที่เก็บในห้องเย็นมากนัก เพราะ จะทำให้เนื้อแห้ง แล้วนำซากเข้าไปแช่ไว้ในห้องเย็นอุณหภูมิ 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลาประ มານ 10 วัน เรียกว่าการบ่ม (Aging) เพื่อให้เนื้อนุ่มขึ้นอีก น้ำหนักซากที่ได้หลังจากนำออก จากห้องเย็นแล้วเรียกว่า น้ำหนัก "ซากเย็น" ซึ่งจะน้อยกว่าน้ำหนักซากสด

จุฑารัตน์ เศรษฐกุล (2528) กล่าวว่า ภายหลังจากที่สัตว์ได้รับกรพักผ่อนในช่วง ระยะเวลาหนึ่งในบริเวณคอกพักสัตว์แล้วขั้นตอนของการดำเนินการต่อไปก็คือการฆ่าสัตว์ ซึ่งสัตว์จะ ถูกนำออกมาจากคอกพักสัตว์เข้าสู่ห้องฆ่าในบริเวณที่จัดไว้ก่อน เข้าสู่ห้องฆ่า สัตว์จะถูกอามน้ำก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนั้นนอกจากจะช่วยลดความสับสนเนื่องจากมูลสัตว์ที่ติดอยู่ตามตัวแล้ว ยังช่วยลดสภาวะของความเครียดที่เกิดขึ้นในระหว่างการค้อนสัตว์เข้าห้องฆ่า การฆ่าสัตว์ก็คือการเอาเลือดออกจากตัวสัตว์ให้เร็วที่สุด

การฆ่าสัตว์ที่ถูกต้องตามหลักสากล และถือว่าไม่เป็นการทารุณสัตว์จะต้องกระทำให้สัตว์หมดสติโดยหัวใจยังทำงานอยู่ ด้วยวิธีการนี้จะทำให้สมองของสัตว์ได้รับความกระทบกระเทือนเฉพาะส่วน Cerebrum และต้องระมัดระวังไม่ให้สมองส่วน Medulla oblongata ได้รับความอันตราย เพราะเมื่อสมองส่วนนี้ได้รับความอันตรายแล้วจะทำให้การตอบสนองต่าง ๆ ของกล้ามเนื้อหยุดลง หัวใจหยุดการทำงาน ดังนั้นการเอาเลือดออกจะไม่สมบูรณ์

การทำให้โคสลบโดยใช้ปืนยิงชนิด Captive bolt pistol เครื่องยิงชนิดนี้จะใช้แทงเหล็กซึ่งบรรจุไว้ในลากล่องปืน แท่งเหล็กจะถูกขับออกมาด้วยแรงระเบิดของดินปืน และเมื่อแท่งเหล็กกระทบถูกตำแหน่งที่ยิงแล้วจะถูกดึงกลับเข้าลากล่องโดยอัตโนมัติ ตำแหน่งที่เหมาะสมที่จะใช้ปืนชนิดนี้ก็คือ ที่หน้าผากตรงบริเวณหลังเขาหรือท้ายทอยระหว่างกระดูกที่ระชะต่อกับกระดูกคอซี่แรก ซึ่งการยิงในตำแหน่งนี้สมองส่วน Medulla oblongata จะถูกทำลายด้วย ดังนั้นต้องรีบเชือดคอเอาเลือดออกโดยเร็วที่สุด

การเอาเลือดออก (bleeding) จากตัวสัตว์ก็คือการฆ่า เลือดออกจากสัตว์ได้มากเท่าไรก็เท่ากับเป็นการรักษาคุณภาพเนื้อ ทั้งนี้เพราะเลือดจะเป็นอาหารที่ดีที่สุดของเชื้อแบคทีเรียทำให้เนื้อมีปริมาณจุลินทรีย์สูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถเก็บเนื้อไว้ได้นาน การที่เลือดจะออกจากสัตว์ได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างดังนี้

1. สุขภาพของสัตว์ สัตว์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์เลือดจะออกดี
2. การอดอาหารสัตว์ก่อนส่งฆ่า สัตว์ที่ได้รับการอดอาหารก่อนฆ่าจะทำให้เลือดออกจากตัวมากขึ้น
3. การให้สัตว์มีระยะพักผ่อนก่อนฆ่า ภายหลังจากการขนส่งมายังโรงฆ่าถ้าสัตว์ได้มีการพักผ่อนชั่วระยะเวลาหนึ่งจะช่วยทำให้การเอาเลือดออกได้ดีขึ้น
4. วิธีการทำให้สัตว์สลบ การทำให้สัตว์สลบโดยวิธีการใช้ปืนยิงจะทำให้เลือดออกจากตัวได้มาก หรือการเชือดโดยไม่ทำให้สัตว์สลบก่อน ก็พบว่าทำให้โลหิตออกจากตัวสัตว์ได้มาก

5. การเชือดคักเส้นโลหิตเป็นไปไ้ถูกต้องหรือไม่การเชือดที่ไม่ถูกต้อง อาจจะไม่โดนเลือดแต่พลาดไปถูกส่วนอื่น ทำให้เลือดออกได้น้อย

การเอาอวัยวะภายในออก (Evisceration) การผ่าซากเพื่อเอาเครื่องในออกควรกระทำโดยเร็วไม่ควรปล่อยช่วงระยะเวลาของขั้นตอนหลังจากที่สัตว์ตายแล้วจนถึงการผ่าซากให้นานจนเกินไป เพราะนอกจากเชื้อโรคที่อยู่ในลำไส้จะเข้าสู่ร่างกายได้แล้วความร้อนภายในร่างกายสัตว์และความร้อนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากขบวนการลวกน้ำร้อนมีผลไปเร่งปฏิกิริยาการสลายน้ำตาลในกล้ามเนื้อโดยผ่านขบวนการ anaerobic metabolism ซึ่งมีผลทำให้ค่าความเป็นกรดในเนื้อลดลงได้เร็วขึ้น

การผ่าซากในโค ขั้นตอนนี้จะเริ่มต้นจากการเปิดช่องกระดูกเชิงกรานและช่องท้องโดยใช้มีดผ่ากลางระหว่างขาหลังทั้ง 2 ข้าง โดยผ่าตามรอยสีขาวของเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน (white tissue) ซึ่งจุดนี้เป็นส่วนของกระดูกเชิงกราน (pelvic bone) 2 ข้างมาต่อกัน และเมื่อใช้มีดใหญ่กระแทกเข้าไปแรง ๆ จะสามารถแยกกระดูกสะโพกออกเป็น 2 ซีกได้จากนั้นถ้าหากเป็นสัตว์ตัวผู้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องค่อย ๆ เลาะปากเอาท่อปัสสาวะออกก่อนเพื่อป้องกันท่อนี้ฉีกขาดระหว่างการเปิดซาก ซึ่งจะทําให้มีปัสสาวะไหลเประอบข้างทําให้เนื้อมีกลิ่นได้ ส่วนบริเวณอกให้ผ่ากลางโดยใช้เลื่อยมือผ่ากระดูกอก (Sternum) เริ่มจากกระดูกซี่โครงซี่แรก ไปจนถึงช่องท้องได้

การแบ่งซากออกเป็น 2 ซีก (Back splitting) ภายหลังจากการเปิดท้องเอาอวัยวะภายในออกแล้ว ควรใช้น้ำเย็นฉีดซากให้สะอาด แล้วจึงเริ่มทำการผ่าซาก โดยใช้มีดใหญ่หรือเลื่อยผ่าตั้งแต่โคนหาง (Caudal vertebrae) ไปตามแนวกึ่งกลางของกระดูกก้นกบ (Sacral vertebrae) ไปยังกระดูกสันหลังช่องท้อง (lumbar vertebrae) จนถึงสันหลังช่วงอก (thoracic vertebrae) และลงมาถึงกระดูกคออันแรกทั้งนี้การผ่าต้องระมัดระวังให้รอยผ่าอยู่ตรงกลาง

การชั่งน้ำหนักและแช่เย็น (Weighing and Chilling) เมื่อผ่าซากออกเป็น 2 ซีกแล้ว ส่วนของไขสันหลังควรดึงเอาออกเพื่อลดการแพร่กระจายของจุลินทรีย์ จากนั้นทำการล้างซากให้สะอาดแล้วจึงนำเข้าสู่ชั่งน้ำหนักและเก็บไว้ในห้องที่มีอุณหภูมิประมาณ 4° ซ. ในโคควรเก็บซากไว้อย่างน้อยที่สุดประมาณ 3 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการสร้างอุปกรณ์

3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา

วิชาการจัดการโคเนื้อ (สทษ 626) อยู่ในหมวดวิชาสัตวบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2527 เป็นวิชา 3 หน่วยกิต เรียนภาคทฤษฎี 2 คาบ/สัปดาห์ ปฏิบัติ 3 คาบ/สัปดาห์

คำอธิบายรายวิชา

สภาพการผลิตและความสำคัญทางเศรษฐกิจของโคเนื้อ ในประเทศไทย พันธุ์โคเนื้อ การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ โรงเรือนอุปกรณ์ การเลี้ยงดูโคเนื้อ อาหาร สุขอนามัย การประกวด คัดสินโคเนื้อ การชำแหละซากและการตลาด ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงโคเนื้อในไทย

หัวข้อรายการสอน

ภาคทฤษฎี	จำนวนคาบ
1 สภาพการผลิตและความสำคัญทางเศรษฐกิจของโคเนื้อในประเทศไทย	2
2 พันธุ์โคเนื้อ	4
3 การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ	4
4 โรงเรือนและอุปกรณ์	4
5 การเลี้ยงดูและการจัดการโคเนื้อ	5
6 อาหารและการให้อาหารโคเนื้อ	5
7 การสุขอนามัยและการป้องกันโรค	4
8 การประกวดและการคัดสินโคเนื้อ	2
9 การชำแหละซากและการตลาด	2

ภาคทฤษฎี		จำนวนคาบ
10	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อในประเทศไทย	2
รวม		34 คาบ

ภาคปฏิบัติ		จำนวนคาบ
1	การศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของโคเนื้อ	3
2	การศึกษาลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์ฯ	3
3	การศึกษาระบบการผสมพันธุ์แบบต่าง ๆ	3
4	การจับบังคับโค	3
5	การตอนโค	3
6	การทำเครื่องหมาย	6
7	การทำลายเขา	3
8	การทำหุ้ญผ้าผสม	6
9	การทำหุ้ญผ้าหมัก	3
10	การทำฟางปรุงแต่งคุณภาพ	3
11	การคำนวณสูตรอาหารโคเนื้อ	6
12	การกำจัดพยาธิภายในและภายนอกของโคเนื้อ	3
13	การประกวดและการตัดสินโคเนื้อพันธุ์อเมริกันบราห์มัน	3
14	การชำแหละซากโคเนื้อ	3
รวม		51

ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ จะจัดทำสไลด์ประกอบการสอนภาคปฏิบัติ บทที่ 14 เรื่อง การชำแหละซากโคเนื้อ

รายละเอียดของภาคปฏิบัติบทที่ 14

บทปฏิบัติการที่ 14

เรื่อง

จำนวนคาบ

การชำแหละซากโคเนื้อ

3

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายขั้นตอนในการชำและชำแหละโคได้
2. ชำและชำแหละซากโคเนื้อได้ถูกต้อง

เนื้อหาในการเรียนการสอนและลำดับชั้นในภาคปฏิบัติ

1. การชำและการชำแหละซากโคเนื้อ มีวิธีปฏิบัติเป็นลำดับชั้นดังนี้

1.1 การจัดการสัตว์ก่อนชำมีวิธีการดังนี้

1. ออกอาหารประมาณ 18-24 ชั่วโมง เพื่อให้กระเพาะและลำไส้สะอาดทำให้ล้างง่าย สัตว์จะเปลี้ยไม่คั่นรนมาก ชำได้สะดวกขึ้น

2. ไม่ควรทำให้สัตว์ตกใจหรือเครียดมาก

3. ไม่ควรเขียนตี หรือตีมแทงโค

1.2 การเตรียมอุปกรณ์ในการชำและชำแหละ

1. มีดที่ใช้อยู่ 2 แบบ ตามรูปร่างและการใช้งาน

ก. Skinning Knife มีลักษณะปลายป้าน โด่งงอเล็กน้อย

ใช้สำหรับเลาะหนัง

ข. Boning Knife มีลักษณะเรียวยาวปลายแหลม สันมีคตรง

ใช้แทงคอและเลาะเนื้อออกจากกระดูก มีดจะต้องลับให้คมอยู่เสมอ โดยลับด้วยหินลับมีดก่อน แล้วจึงลับด้วยเหล็กลับมีดที่หลัง

2. เลื่อย ใช้สำหรับเลื่อยผ่าซากออกเป็น 2 ซีกและตัดกระดูกส่วน

ต่าง ๆ มีเลื่อยธรรมดา และเลื่อยไฟฟ้า

3. ตะขอ ใช้สำหรับแขวนเนื้อ

4. หินลับมีดและเหล็กลับมีด (Lining iron)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เครื่องชั่งน้ำหนัก
6. ถังน้ำ
7. ผ้าค้ายคิบห่อซาก
8. Captive Bolt Stunner เป็นเครื่องมือยิงให้โคสลบ

1.3 วิธีและขั้นตอนในการฆ่าและการชำแหละ

1. ก่อนฆ่าจะต้องจดเบอร์และชั่งน้ำหนักของโคที่จะฆ่า เป็นการประเมินโคก่อนฆ่าเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณเปอร์เซ็นต์ซาก (Dressing percentage) ต่อไป

2. การทำให้โคสลบ (stunning) โดยการใช้ Captive Bolt stunner หรือใช้กระแสไฟฟ้าวิ่งผ่านสมอง หรือใช้ gas CO₂ ก็ได้ หรือใช้ค้อนทุบที่จุดตัดระหว่างฐานเขากับตา

3. การแขวนซาก (Hoisting) การใช้รอกกระทำเมื่อสัตว์หมดความรู้สึกแล้ว (สลบ) โดยใช้ตะขอเกี่ยวและชักรอกให้สูงเพื่อสะดวกในการชำแหละซากและช่วยให้เลือดไหลดีขึ้น

4. การแทงคอ (sticking) ตามหลักสากลจะต้องแขวนขาหลังกับรอกให้สูงขึ้นจากพื้นดินแล้วจึงแทงคอ เพื่อให้ง่ายต่อการลอกหนังและซากจะสะอาดไม่เปราะเปื้อนดินหรือฝุ่นและสามารถล้างทำความสะอาดได้ง่าย แต่เลือดจะรองไม่ได้เพราะเมื่อแขวนขาหลังโคแล้วสัตว์จะเริ่มคั่นแกว่งไปมาเลือดจะสาด

หลักการแทงคอ เมื่อแขวนโคแล้วใช้มีดกรีดหนังบริเวณกลางขาหน้าทั้งสองให้เป็นรอยประมาณ 3 นิ้ว แล้วใช้มือซ้ายยกขาหน้าด้านขวาของโคขึ้น ใช้มีดแทงด้านคมขึ้นแทงย้อนขึ้นไป ซึ่งรอยแทงจะอยู่ด้านซ้ายของลำตัวโค แทงให้ปลายมีดมุ่งไปทางหาง เมื่อแทงจนสุดตัวมีดให้มีดปลายมีดตัดเส้นเลือด jugular vein แล้วจึงชักมีดออก เลือดจะพุ่งออกมา

5. การตัดแข็งออกจากซาก เมื่อเลือดไหลออกหมดจะทำ การตัดแข็ง คือ ตัดแข็งหน้าอก และตัดแข็งหลังอก

6. การตัดหัว (Deheading) ใช้มีดกรีดบริเวณใต้ขากรรไกร แล้วปาดวนเป็นวงกลมผ่านหนังและเนื้อจนถึงกระดูกข้อข้อสุดท้าย (Atlas joint) ใช้มือจับหัวบิดให้หลุด

7. การถลกหนัง (Skinning) จะเริ่มจากด้านบนขาหลังโดยกรีดหนังเป็นแนวโค้งจากขาหนึ่งไปอีกขาหนึ่งเสียก่อน แล้วจึงเลากผ่านเส้นแบ่งกลางท้องไปยังขาหน้า พยายามให้มีเนื้อติดไปกับหนังน้อยที่สุด

8. การเอาเครื่องในออก (Eviscerating) ใช้มีดกรีดรอบทวารหนักแล้วดึง Rectum ขึ้นมาผูกไว้เพื่อป้องกันมิให้อุจจาระไหลออก ใช้เลื่อยผ่าทรวงอกตรงกระดูก Sternum จนถึงคอตั้งเอาอวัยวะใส่ลงถัง พยายามอย่าให้แตก เพราะจะทำให้เกิดการติดเชื้อขึ้นได้ ล้างทำความสะอาดเครื่องใน แยกตับ หัวใจ ไต ปอดและอื่น ๆ

9. การทำความสะอาด ฉีดน้ำเพื่อทำความสะอาดให้ทั่วทั้งภายในซากและภายนอก

10. การผ่าซาก (Splitting) แบ่งซากออกเป็น 2 ซีก โดยใช้เลื่อยตัดแบ่งตรงกระดูกเชิงกรานลงมาตามกระดูกสันหลัง เรื่อยลงมาถึงกระดูกคอ ทำให้ซากผ่าเป็น 2 ซีกแล้วใช้น้ำฉีดล้างซากให้สะอาด

จากการศึกษาถึงวัตถุประสงค์การสอนและเนื้อหารายละเอียดที่จะต้องสอนและการตรวจเอกสารเรื่อง ขบวนการฆ่าโค ดังปรากฏในบทที่ 2 แล้ว ผู้จัดทำเห็นว่าสไลด์ควรจะแสดงภาพโตบ้างและคำบรรยายภาพควรจะเป็นเช่นไรจึงได้ทำการกำหนดภาพและคำบรรยายนั้นดังปรากฏในหัวข้อ 3.2

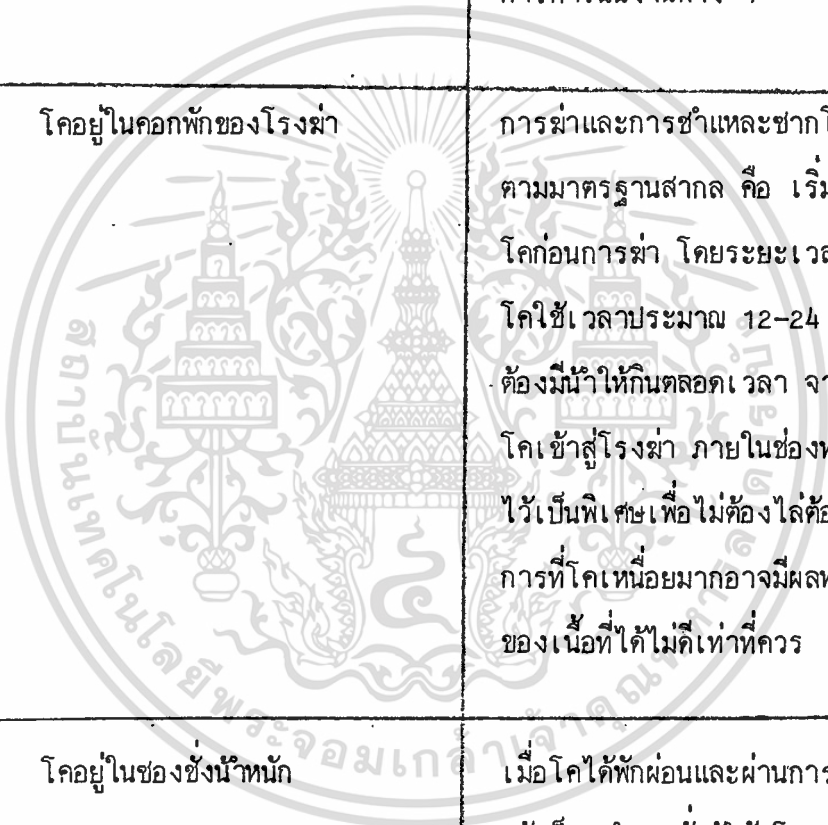
3.2 ภาพและคำบรรยายภาพ

สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ขบวนการฆ่าโค

จำนวน 44 ภาพ

เวลา 20 นาที

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
1	ชื่อเรื่องและผู้จัดทำ	<p>ขบวนการฆ่าโค</p> <p>จัดทำโดย นางสาวดอกรัก เทพบุรี</p> <p>อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.พรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ</p> <p>ผศ.ดร. จุฑารัตน์ เศรษฐกุล</p> <p>ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม</p> <p>คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม</p> <p>สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p>
2	ร้านขายเนื้อในตลาด	<p>โดยทั่วไปเนื้อโคชำแหละที่นำมาบริโภคส่วนมากมีคุณภาพต่ำคือ เนื้อเหนียวเพราะเนื้อโคเหล่านี้ได้มาจากโคที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ใช้งาน เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว เกษตรกรจะขายโคเหล่านี้เพื่อนำไปฆ่าเป็นเนื้อโคชำแหละเพื่อบริโภคต่อไป</p>
3	ร้านขายเนื้อในซูเปอร์มาเก็ต	<p>ในปัจจุบันเมื่อมีการพัฒนาทางด้านการเลี้ยงสัตว์แล้ว เกษตรกรได้มีการเลี้ยงโคขุนเพื่อต้องการให้ได้เนื้อโคที่มีคุณภาพดี เนื้อนุ่มและปัจจัยที่ทำให้เนื้อโคมีคุณภาพดี จะขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ อายุของสัตว์</p>

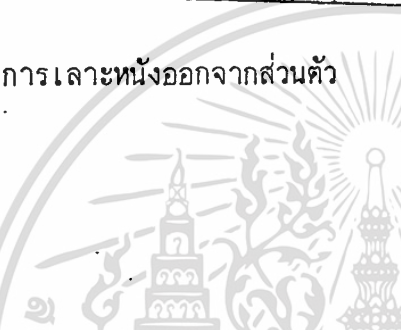

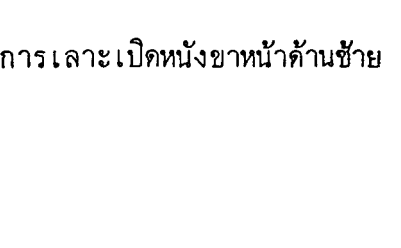
ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		<p>ตลอดจนการเลี้ยงดู และยังขึ้นกับการแปรสภาพโคมีชีวิตให้เป็นเนื้อโคเพื่อการบริโภค เช่น โคจะต้องผ่านขบวนการฆ่าและความสะอาดของโรงฆ่า ตลอดจนกรรมวิธี และการดำเนินงานต่าง ๆ</p>
4	<p>โคอยู่ในคอกพักของโรงฆ่า</p> 	<p>การฆ่าและการชำแหละซากโคที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล คือ เริ่มต้นจากการพักโคก่อนการฆ่า โดยระยะเวลาของการพักโคใช้เวลาประมาณ 12-24 ชั่วโมง จะต้องมีการให้น้ำให้กินตลอดเวลา จากนั้นจะคั่นโคเข้าสู่โรงฆ่า ภายในช่องทางเดินที่ทำไว้เป็นพิเศษเพื่อไม่ต้องไล่คั่นจนโคเหนียว การที่โคเหนียวมากอาจมีผลทำให้คุณภาพของเนื้อที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร</p>
5	<p>โคอยู่ในช่องชั่งน้ำหนัก</p>	<p>เมื่อโคได้พักผ่อนและผ่านการรออาหารมาแล้วก็จะทำการชั่งน้ำหนักโค เพื่อให้ทราบน้ำหนักโคก่อนฆ่าซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ซากโคต่อไป</p>
6	<p>ช่องทำให้โคสลบ</p>	<p>เมื่อทราบน้ำหนักโคแล้วโคจะถูกคั่นเข้าช่องเพื่อให้สลบก่อน ภายในช่องบังคับมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม ความกว้าง 75 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		<p>ความยาวประมาณ 1.50 ม. ความสูงประมาณ 1.50 ม. ช่องบังคับโคทำด้วยเหล็กสแตนเลส มีประตูเปิดด้านข้างออกเพื่อนำโคไปฆ่าต่อไป</p> <p>ก่อนทำโคให้สลบจะต้องมีการทำความสะอาดตัวโคภายในช่องบังคับโคนี้ ก่อน การทำความสะอาดอาจใช้วิธีฉีดน้ำลงบนตัวโค</p>
7	ปืนยิง Captive bolt pistole	<p>ก่อนการฆ่าโคจะต้องทำให้โคสลบและอุปกรณ์ที่ทำให้โคสลบคือปืนยิง เรียกว่า Captive bolt pistole ลักษณะของปืนนี้จะเป็นแท่งเหล็กบรรจุในลำกล้องและลูกปืนจะถูกบรรจุในแท่งเหล็ก เมื่อยิงลูกปืนจะถูกขับออกมาพร้อมกับแท่งเหล็กโดยแรงระเบิดของดินปืน ส่วนของแท่งเหล็กจะเข้าไปทำลายระบบประสาทที่สมองทำให้โคสลบและแท่งเหล็กนี้จะถูกดันกลับคืนเข้าสู่ลำกล้องเองโดยอัตโนมัติ</p>
8	การทำให้โคสลบ	<p>ตำแหน่งของการใช้ปืนยิงให้โคสลบคือต้องยิงที่บริเวณกลางหน้าผาก ตรงตำแหน่งที่วัดจากฐานหูซ้ายมาตาขวา และจากฐานหูขวา มาตาซ้ายตัดกัน ซึ่งเป็นจุดที่แท่งเหล็ก</p>

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		ภายในเครื่องยิงจะพุ่งทะลุเข้าสู่สมองได้ง่าย
9	ใช้ใช้ผูกมัดแข็งหลัง	เมื่อ โคลัมลงแล้วให้ใช้ใช้ผูกขาหลังที่บริเวณข้อแข็งหลังนำปลายโซ่อีกข้างหนึ่งแขวนกับรอกไฟฟ้าเพื่อกดตัวโคชั้นในลักษณะที่ห้อยหัวลงเพื่อเตรียมแทงคอเอาเลือดออกต่อไป
10	มีดแทงคอ	การแทงคอเอาเลือดออกนั้นจะต้องใช้มีดปลายแหลมตรงไม่ใช่ปลายแหลมงอน เพราะมีดปลายแหลมตรงจะตัดเส้นเลือดได้ดีกว่า
11	การแทงคอ	ขั้นตอนการแทงคอเริ่มต้นโดยใช้มีดผ่าหนังที่บริเวณใต้คอกลงมาโดยผ่าเป็นรอยยาวประมาณ 3 นิ้ว จากนั้นให้ใช้มีดแทงเข้าไปในระหว่างช่องกระดูกงอย่าให้มีดเอียงไปทางด้านซ้ายหรือด้านขวาให้เสียมีดเข้าไปจนหมดความยาวของใบมีด การแทงให้แทงชั้น โดยปลายมีดจะชี้ไปทางด้านตรง
12	เลือดไหลออกจากตัวโค	บิตปลายมีดเล็กน้อยขณะที่ดึงมีดออกมีดจะตัดเส้นเลือดแดงและเส้นเลือดดำ ถ้ามีเลือด

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		<p>ไหลออกมาอย่างแรง แสดงว่าแทงถูกวิธี เลือดจะไหลออกหมดภายในเวลาประมาณ 5-7 นาที เลือดที่ออกมาจะใช้ภาชนะรองรับไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป.</p>
13	<p>การเลาะหนังออกจากส่วนตัว</p> 	<p>เมื่อ เลือดออกจากตัวโคหมดแล้วให้ทำการ เลาะหนังออกจากส่วนหัว คอ กรีตหนัง บริเวณหัวไปถึงจมูกทั้งด้านซ้ายและด้านขวาแล้วเลาะเอาหนังบริเวณหน้าออกไป</p>
14	<p>หัวโคหลุดออกมา</p> 	<p>เสร็จแล้วจะตัดหัวออกโดยใช้มีดตัดรอบคอ ก่อนแล้วบิดหัว ซึ่งจะทำให้หัวหลุดออกจากคอได้ง่าย</p>
15	<p>มีดเลาะหนัง</p> 	<p>หลังจากหัวโคหลุดแล้วให้ทำการ เลาะหนังออก การเลาะหนังโคจำเป็นจะต้องใช้มีดที่ทำขึ้นมาเพื่อ ใช้สำหรับ เลาะหนัง เท่านั้น มีดเลาะหนังมีลักษณะ เฉพาะคือตรงปลายมีดแหลมและ เรียว เล็กน้อย</p>
16	<p>การเลาะเปิดหนังขาหน้าด้านซ้าย</p> 	<p>การเลาะหนัง เริ่มจากการ เปิดหนังขาหน้าด้านซ้ายให้เปิดหนังตั้งแต่ปลายขาไปจนถึง บริเวณข้อขาหน้าของขา</p>

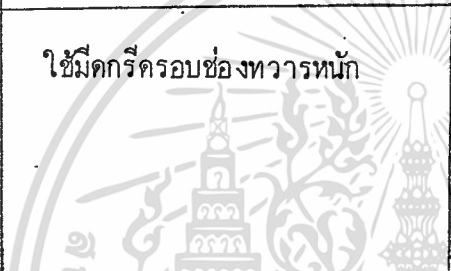

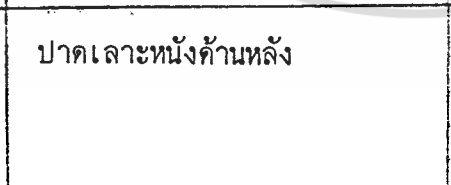
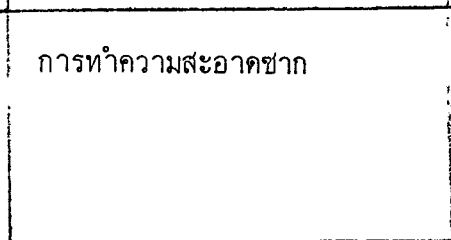
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
17	การหักแข็งขาหน้าด้านซ้าย	เมื่อทำการเปิดหนังขาหน้าด้านซ้ายเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนที่มาคือการตัดขาหน้าส่วนล่างให้ใช้มีดผ่าเป็นรอยลึกรอบขาบริเวณข้อต่อใต้ข้อเข่าลงมาประมาณ 1 นิ้ว แล้วใช้มีดจับขากดลงอย่างแรง 1-3 ครั้ง ก็จะหักขาส่วนล่างออกมาได้
18	การเลาะเปิดหนังขาหน้าด้านขวา	ต่อมาให้เลาะเปิดหนังขาหน้าขวาโดยใช้วิธีเดียวกับการเลาะเปิดหนังขาหน้าซ้าย
19	การหักแข็งขาหน้าด้านขวา	เมื่อทำการเปิดหนังขาหน้าด้านขวาเสร็จแล้วก็จะใช้มีดผ่าเป็นรอยลึกรอบขาบริเวณข้อต่อใต้ข้อเข่าลงมาประมาณ 1 นิ้ว แล้วใช้มีดจับกดลงอย่างแรง 1-3 ครั้ง ก็จะหักขาหน้าด้านล่างขวาออกมาได้
20	การเลาะเปิดหนังขาลังด้านขวา	ขั้นตอนต่อจากการเปิดหนังและหักขาหน้าออกก็คือการเลาะเปิดหนังขาลังขวา
21	การหักแข็งขาลังด้านขวา	หลังจากทำการเลาะเปิดหนังขาลังด้านขวาแล้ว ก็จะทำการหักแข็งขาลังด้านขวาโดยใช้มีดผ่าเป็นรอยลึกรอบขาบริเวณข้อต่อใต้ข้อเข่าลงมาประมาณ 1 นิ้ว แล้วใช้มีด

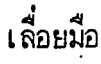
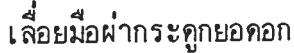

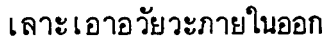
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		กดลงอย่างแรง 1-3 ครั้ง ก็จะหักขาออกมาได้
22	เปลี่ยนโซ่มาเป็นตะขอเกี่ยวเอ็นร้อยหวายขาหลังอีกข้างหนึ่ง	เมื่อเลาะหนังและหักแข้งขาหลังด้านขวาเรียบร้อยแล้วให้เลื่อนซากริกลงมาพอประมาณที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ตะขอหลักเกี่ยวเอ็นร้อยหวายขาหลังด้านขวาแล้วดึงซากริกลงขึ้นไปเพื่อจะทำการเปิดหนังและหักแข้งขาหลังด้านซ้ายที่เหลือต่อไป
23	การเลาะเปิดหนังขาหลังด้านซ้าย	การเลาะหนังขาหลังซ้ายให้ทำเช่นเดียวกับการเลาะเปิดหนังขาหลังขวา
24	การหักแข้งขาหลังด้านซ้าย	เมื่อผ่าเปิดหนังขาหลังด้านซ้ายเสร็จแล้วให้ทำการหักขาหลังด้านซ้ายโดยใช้มีดผ่าเป็นรอยลึกรอบขาบริเวณข้อต่อใต้ข้อเข่าลงมาประมาณ 1 นิ้ว แล้วใช้มือกดลงอย่างแรง 1-3 ครั้ง ก็จะหักขาออกมาได้
25	ปากเลาะหนังขาหลังลงมาถึงหาง	กรรมวิธีต่อมาก็คือ การเลาะหนังขาหลังส่วนที่เหลือโดยเริ่มเลาะจากบริเวณขาหลังเรื่อยลงมาทางด้านหางของตัวโค ในการเลาะหนังจะต้องใช้แรงกดมีดเลาะหนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		<p>อย่างสม่ำเสมอระวางอย่าให้คมมีตะลุหนั่ง ซึ่งจะทำให้หนั่งมีตำหนิได้ เมื่อเลาะหนั่ง ถึงทางแล้ว ให้ตัดทางออกโดยใช้มีดกรีด เป็นรอยรอบทาง แล้วปาดตามรอยที่กรีด ทางก็จะถูกตัดออกมา</p>
26	 <p>ใช้มีดกรีดรอบช่องทวารหนัก</p>	<p>หลังจากตัดทางแล้วให้รับกรีดรอบช่องทวาร หนัก เพื่อตัดกลั้มเนื้อที่ยึดทวารหนักให้หลุด ออกจากตัวโคก่อน</p>
27	 <p>เลาะหนั่งบริเวณส่วนหน้าออก</p>	<p>จากนั้นให้ทำการเลาะหนั่งที่เหลือออกให้ หมดโดยทำการเลาะหนั่งบริเวณออกออกก่อน</p>
28	 <p>ปาดเลาะหนั่งโคนทาง</p>	<p>เมื่อเลาะหนั่งบริเวณส่วนนอกออกมาจนถึง ด้านข้างของตัวโคแล้วให้เลาะหนั่งด้านหลัง เริ่มจากบริเวณโคนทาง</p>
29	 <p>ปาดเลาะหนั่งด้านหลัง</p>	<p>ให้เลาะหนั่งมาเรื่อย ๆ จนหมดแผ่นหลัง และเลาะจนกระทั่งหมดลำตัวโค</p>
30	 <p>การทำความสะดวกซาก</p>	<p>เมื่อเลาะหนั่งออกหมดแล้วให้ทำความ สะดวกซากโคที่ได้โดยการฉีบน้ำล้างเศษ เลือดและอื่น ๆ ออกไปหมด</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
31		ในการผ่ากระดูกขอกอก จะต้องใช้เลื่อยมือผ่าออก เลื่อยที่ใช้เป็นเลื่อยมือธรรมดา
32		การเลื่อยผ่ากระดูกขอกอก ให้ใช้มีดผ่าเป็นรอยนำทางก่อนแล้วสอดเลื่อยเข้าไปเลื่อยผ่ากระดูกขอกอกออกจากกัน เลื่อยจะผ่ากระดูกขอกอกให้แยกออกจากกันที่กึ่งกลางของอก กรณีที่โคมีอายุน้อยสามารถใช้มีดผ่ากระดูกขอกอกได้ แต่ถ้าโคอายุมากควรใช้เลื่อยมือผ่าออก
33		เมื่อทำการเลื่อยผ่ากระดูกขอกอกออกแล้ว ให้ผ่าเปิดท้องเพื่อเอาอวัยวะภายในออก โดยใช้มีดผ่าที่กลางท้องตรงบริเวณใต้กระดูกเชิงกราน ระวางอย่าให้คมมีดถูกลำไส้หรือส่วนอื่น ๆ ของอวัยวะภายในเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งที่อยู่ในอวัยวะภายใน
34		หลังจากผ่าเปิดท้องเรียบร้อยแล้ว ก็จะทำให้การดึงลำไส้และกระเพาะทิ้งสื่อกออก อย่าทำให้กระเพาะทิ้งสื่อกแตกเพราะอาจจะทำให้ซากสกปรกได้ เมื่อเอาอวัยวะภายในออกแล้วให้ใช้น้ำฉีดล้างซากอีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
35	การเปลี่ยนรอกบนรางเหนือศีรษะ	เมื่อเอาอวัยวะภายในออกแล้วจะต้องผ่าซากออกเป็นสองซีกแต่ก่อนที่จะแยกซากออกเป็นสองซีกให้ย้ายซากจากการใช้ตะขอเกี่ยวไปอยู่บนรอกที่อยู่ในรางเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายซากต่อไป
36	เลื่อยไฟฟ้า	ในการผ่าซากเป็นสองซีกอุปกรณ์ที่สำคัญก็คือ เลื่อยไฟฟ้า การทำงานของเลื่อยไฟฟ้าจะอาศัยมอเตอร์อยู่ด้านท้ายเป็นตัวให้เลื่อยไฟฟ้าทำงานได้
37	กำลังเลื่อยผ่าซากโค	ทำการเลื่อยผ่าซากออกเป็นสองซีกตามแนวกึ่งกลางของกระดูกสันหลัง โดยใช้เลื่อยไฟฟ้ารอยผ่าควรอยู่ในแนวตั้งฉากเพื่อให้ซากแต่ละซีกเท่า ๆ กัน
38	ฉีคน้ำล้างซากโค	จากนั้นให้ใช้น้ำฉีคน้ำล้างซากทั้งสองซีกเพื่อล้างรอยเลือดที่ติดตามซากโคหรือสิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ
39	เครื่องชั่งน้ำหนักซากโค	เมื่อซากโคแยกออกเป็นสองซีกเรียบร้อยแล้วให้ทำการชั่งน้ำหนักซากโคเพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลหาเปอร์เซ็นต์ซากโคต่อไป

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
		<p>เครื่องชั่งน้ำหนักชาก โคจะมีตัวเลขบอกน้ำหนัก และ เครื่องชั่งจะทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อชากเคลื่อนผ่านตัวเครื่องชั่ง</p>
40	<p>การชั่งน้ำหนักชาก โค</p>	<p>ชากที่ถูกแยกเป็นสองซีกจะถูกดึงตามรอกเหนือศีรษะโดยระบบไฟฟ้ามายัง เครื่องชั่งน้ำหนัก ให้บันทึกน้ำหนักชาก โคทั้งสองซีกไว้เพื่อประโยชน์ในการหาเปอร์เซ็นต์ชาก โคต่อไป</p>
41	<p>ห่อชาก โคด้วยผ้า</p>	<p>เมื่อโคผ่านการชั่งน้ำหนักชากแล้วให้นำชากมาห่อผ้าด้วยผ้าขาวดิบ การห่อจะต้องหุ้มผ้าให้ตึงและแนบติดกับชาก ผ้าที่ใช้ควรแช่น้ำร้อนมาใหม่ ๆ การห่อจะได้แน่นดี การห่อชาก โคด้วยผ้าจะช่วยป้องกันการระเหยน้ำออกจากตัวโคในระหว่างการเก็บไม่ให้สูญเสียออกไปมาก อีกทั้งยังเป็นการช่วยซับเก็บไม่ให้ น้ำสูญเสียออกไปมาก อีกทั้งยังเป็นการช่วยซับน้ำเลือดที่ติดอยู่ตามไขมันที่หุ้มชากออกด้วย การห่อผ้าจะทำให้ผิวของชากตึงและมีสีขาวนวลสะอาดเพราะเลือดถูกซับอยู่ในผ้าและสีขาวของไขมันหุ้มชากจะดู ค่นชัดขึ้น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	ภาพ	คำบรรยาย
42	ผลึกซากเข้าห้องเย็น	หลังจากห่อผ้าเรียบร้อยแล้วให้นำซากโคเข้าแช่ในห้องเย็น
43	ห้องเย็นแช่ซาก	ห้องเย็นที่ใช้แช่ซากควรมีอุณหภูมิ 0-4 องศาเซลเซียส การแช่ควรแช่อย่างน้อย 3 วัน แล้วจึงนำออกมาตัดแต่งซากหรือในกรณีที่ต้องการทำให้เนื้อมีความนุ่มมากยิ่งขึ้นควรแช่เย็นซากต่อไปจนครบ 7 วันก่อนนำมาตัดแต่งซากก็ได้
44	"สวัสดี"	กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ผศ.พรรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ ท่านอาจารย์ ผศ. พร. จุฑารัตน์ เศรษฐกุล ซึ่งได้ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะในการจัดทำสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่องขบวนการฆ่าโค และขอกราบขอบพระคุณท่าน รศ.ดร. ชัยณรงค์ คันธพนิต อาจารย์เสาวลักษณ์ ผ่องลำเจียก วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดทำสไลด์ในครั้งนี้ จึงสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การดำเนินการผลิตสไลด์

3.3.1 อุปกรณ์

ก. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสไลด์

- กล้องถ่ายรูป
- फिल्मสีและฟิล์มสไลด์
- เครื่องฉายสไลด์
- เทปบันทึกเสียง
- กระจกต่าง ๆ
- เครื่องเขียน

ข. อุปกรณ์ที่ใช้ในการฆ่าโค และสถานที่ที่ถ่ายทำจากโรงฆ่าสัตว์ของภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม

3.3.2 วิธีดำเนินการ

- ก. ทำการศึกษารายละเอียดของวิชาการจัดการโคเนื้อ (สภษ 626)
- ข. ศึกษาเนื้อหาเรื่องขั้นตอนวิธีการฆ่าโคโดยละเอียดจากเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏในบทที่ 2 และข้อ 3.1
- ค. กำหนดภาพและคำบรรยายประกอบภาพเรื่อง ขบวนการฆ่าโค ปรากฏในข้อ 3.2
- ง. ศึกษาถึงวิธีการและขั้นตอนในการผลิตสไลด์
- จ. การถ่ายภาพเริ่มจากติดต่อขอถ่ายภาพที่โรงฆ่าสัตว์ของมหาวิทยาลัย-เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยทางวิทยาเขตกำแพงแสนได้เตรียมอุปกรณ์และอื่น ๆ ที่สำคัญ และจำเป็นในการถ่ายภาพไว้ให้ การถ่ายภาพได้ถ่ายโดยฟิล์มสไลด์เมื่อได้สไลด์ตามที่ต้องการแล้วนำมาใส่อักษร สจล. ลงในสไลด์เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของโดยวิธีการถ่ายภาพซ้อน
- ฉ. ทำการบันทึกเสียงคำบรรยายภาพและใส่สัญญาณเลื่อนภาพ

สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผล

จากการทำสไลด์ประกอบคำบรรยายสำหรับสอนเรื่อง ขบวนการฆ่าโค นี้มีวัตถุประสงค์-
ประสงค์เพื่อใช้สอนในวิชาการจัดการโคเนื้อ (สภข 626) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น
สูง (ปวส.) กรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2527

วิธีการผลิตสไลด์ทำได้โดยการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการฆ่าโคแล้วจึงกำหนด
ภาพที่ควรแสดงพร้อมกับเขียนคำบรรยายภาพหลังจากนั้นถ่ายภาพที่ได้กำหนดไว้

ในการผลิตสไลด์ประกอบคำบรรยายสำหรับสอนเรื่อง ขบวนการฆ่าโคได้ผลงาน
ดังนี้

1. ใ้สไลด์ 1 ชุด จำนวน 44 ภาพ
2. เทปบันทึกเสียงแบบชิงโครไนซ์ 1 ม้วน
3. สคริปคำบรรยายสไลด์ 1 ชุด
4. ภาพนิพนธ์ 3 เล่ม

ปัญหาที่พบในการทำสไลด์

1. วัน เวลา ฆ่าโคไม่แน่นอนทำให้การถ่ายภาพล่าช้าออกไป
2. นักวิชาการและเจ้าหน้าที่มีน้อย และทุกคนก็มีงานประจำทำ การขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะให้เวลากับเราไม่เต็มที่ เพราะมีงานอื่นต้องทำเลยทำให้ได้รายละเอียดไม่ชัดเจนเท่าที่ต้องการ
3. อุปกรณ์ในการผลิตนั้นไม่เพียงพอ เช่น กล้องถ่ายรูป เพราะผู้จัดทำไม่มีอุปกรณ์เป็นของตัวเอง

4.2 ข้อเสนอแนะ

1. ในการถ่ายภาพควรมีการติดต่อขอรายละเอียดของวัน เวลาที่จะมีการฆ่าโคที่แน่นอน และควรมีการยืนยันเวลานัดหมายให้แน่นอนอีกครั้งเพราะถ้ามีการเปลี่ยนแปลงจะได้ไม่เสียเวลาในการเดินทาง

2. ควรมีกล้องถ่ายภาพเป็นของตนเอง เพื่อจะได้นำมาใช้ได้ในเวลาที่ต้องการ ถ้าไม่มีกล้องของตนเองแล้วการยืมอาจจะไม่ได้ใช้ของในเวลาที่ต้องการซึ่งอาจจะมีผลทำให้ผลการถ่ายภาพตามที่กำหนดไว้ได้

บรรณานุกรม

- จุฑารัตน์ เศรษฐกุล. การจัดการเนื้อสัตว์. ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ คณะเทคโนโลยี-
การเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2528.
- ชม ภูมิภาค. "สื่อการสอน". กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2524.
- ชัยณรงค์ คันทนิต. วิทยาศาสตร์เนื้อสัตว์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- นิพนธ์ สุขปรัดดี. โสตทัศนศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา, 2522.
- นพพร สวัสดิ์. "ประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงเรื่อง การขยายพันธุ์พืชในการสอนระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 2" วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์, 2528.
- บุญลือ นาค่อม. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเรื่อง นิราศพระบาท
ระหว่างการสอนด้วยบทเรียนสไลด์ เทียบกับการสอนแบบธรรมดาในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย, 2526.
- ปรารธนา พดุงศรี. การเลี้ยงโคชน. ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม, 2533.
- ไพโรจน์ เบาลใจ. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสุขศึกษาในระดับประถม-
ศึกษาตอนปลาย โดยใช้สไลด์ประกอบเทปสอนด้วยวิธีต่าง ๆ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, 2516.
- พรรณพิมล กุลบุญ. โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุด. กรุงเทพฯ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. สไลด์ประกอบเสียง. กรุงเทพมหานคร : ชนะการพิมพ์, 2529, หน้า 29.
- วาสนา ชาวหา. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อักษรสยามการพิมพ์,
2522, หน้า 20.
- สมชาย ยิ้มพจน์. "การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในระดับประถม
ปีที่ 3 จากการใช้สไลด์ประกอบกับสไลด์ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรี"
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุนันท์ สังข์อ่อง. สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2526 หน้า 73.

สันหัตถ์ ภิบาลสุขและพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. สื่อการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : พีระพัสณา,

2524 หน้า 120-127.

เสวียน กาศอุคม. "การประเมินประสิทธิภาพการใช้สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่องการดูแลแม่
และลูกสุกร". ปัญหาพิเศษ. ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2529 หน้า 19.

อาชีวศึกษา, กรม. คู่มือการเรียนการสอนวิชาการจัดการโคนม (สภข 626). กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

